

ՏՐԱՊԵՍԻԱ

ՈՐԱԳԻՐ

Դաշնադրական Բաժնադրական և Զոհադրական

ԵՐԱՐՈՒՄԻ ՏԵՐԻՆԻ 62 :

ԳՄԻՆՈՒՄԻՆԻ

ՈՒՐԻՆԻՆԻ 28 ԴԵՍԵՄԲԵՐ 1841

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

19-25 ԴԵՍԵՄԲԵՐ :

Պայրամի հանդեսները անցնելն հոգի էր քաղաքական կառավարութեանը մէջ ամենեւին նոր փոփոխութիւն մը չէր եղաւ . Բարձրագոյն Ղրան պաշտօնատարները մեծ եւանդով զբաղեալ են իրենց գործքերուն : Աւստի՝ հիմա հիմա տրտալ քին դործոց վերաբերեալ բան մը չըլլալուն համար , միայն ներքին բարեկարգութեանը վրայօր հոգ կը տարւի :

Արքեպիսկոպոս ստորական խորհուրդները կը շարունակէին միջոց . ու անանկ կը կարծէին թէ զանազան գործքերու բարեկարգութեան համար է . մանաւանդ կը հաստատեն որ՝ որոշաբար վճռել կողմէն ի՞նչ կարգադրութիւն որ պիտի ըլլայ Ասորեստանի համար , ուր տեղ հաւատքի կոյր նախնաւոր մարդիկները այնքան աղմուկ հանեցին մօտ առնենք : Բայց այն կողմէն եկած վերջին լուրերը կիմացունեն որ զիտովին դադրած են հիմա աս խառնութիւնները : Կը յուսացի նաեւ որ (սամանեան Տէրութեան ու հռոմատան մէջ եղած վէճը) ևս շատ չերթար կը վերջանայ :

Շատ ժամանակէ ՚ի վեր Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տարան բաղնիքներ զինուոր տեսնուած չէր . զրեթէ ամեն կողմ՝ անհուն ժողովրդեանը մէջ :

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

Բարեկարգութեան դժուարութիւնները : I)

(շարունակութիւն և վերջ :)

Անկ իրեկուն մը , երբոր աս փոփոխութիւն իր վիճակին դառն հանգամանքներուն վրայօր խորունկ կը մտածէր , մէկ կտոր մը եկաւ իր տանը առջին կայնեցաւ :

— Ո՛վ է ան ըսաւ , որ կուգայ տեսութիւն ընել . ես աս ատենա ստորութիւն չունիմ մարդ ընդունելու : Բայց ինչպէս զոտը զարնելով , ինքը գնաց բացաւ :

— Կապին մէջէն ծանօթ մէկու մը ձայն առաւ Տիւն մէջէն , և մօտենալով երբոր ծանցաւ զանիկա՝ պօռաց . Ո՛վե՛նալ . . . ի՞նչ երջանիկ դիպեալ է . . .

— Հիմա կը պատմեմ քեզ պատճառը . . . () Գէ է ինծի որ աս անտուկը ինչեղնեմ :

— Շատ ծանր է :

1) ասն Բարձրագոյն Բարձրատեսան թիւ 60 :

զինուորական գեներալ մարդ խիստ շատ կը տեսնուի : Ահաբէր փաշան՝ որ աշտուրջ հագողութիւն մը ունի զինուորական կըթուծեանը և բարեկարգութեանը վրայ , 21 դունդ նոր զինուորներու հանդէս մը ըրաւ (ամեն մէկ դունդը 800 հոգի է) : Ինչհամար պէտ խօսելով զինուորական կըթուծութիւնը խիստ շատ առաջ երթալու վրայ է օր ըստ օրէ : Ինչանկ ալ նաւարանը (թէրախանէն) շատ աղէկ բարեկարգութեան մէջ է , բարձրապատիւ Թաշիր փաշային խնամովը :

Արտաքին կարգի սուրհանդակ մը հրաման ընելու տեղոյս անգղիական դեսպանի փոխանորդին , որ Ասորեստան գտնուող անգղիացի զօրքերը ետ կանչուին . ու այս հրամանը նոյն զօրքերու հրամանատարին խրկուեցաւ .

Մինչև հիմա խիստ մը շինծու լուրեր կը լսէինք նոյն կողմը եղող անգղիացի սակաւթիւ զօրքերուն համար . բայց վերջին լուր հրամանին վրայ անշուշտ բոլորովին կը խափանին անանկ անհիմն վարկերը :

Նոյն սուրհանդակը բերաւ հոս , և որին Վեհափառութեան Վիկտորիա Թագուհին որդեծնութեան լուրը :

— Ն . Վ . ս . Կարգադրող հրամարմեցաւ իր իշխանութեանն ու անոր տեղը Ն . Վ . Իգլէթ Վեհեմէտ փաշան զրեցաւ :

— Մէջը երկաթէ շինուած բան կայ :

— Ի՞նչ բան է :

— Շուրջ զարձօղ մեքենայի նոր օրինակ մը՝ որ ես հնարեցի , և կուգեմ քեզի ցուցնել : Մէնիւալ ետ խորհեց կարծի . ու անտուկը սրահին մէջ սեղանի մը վրայ դրվեցաւ :

— Ո՛հ , ըսաւ Տիւն մէջէն իր բարեկամին , դո՛ւն հնարեցիր աս գիւտը :

— Չէ , ես չի հնարեցի :

— Ուրեմն սխալ հասկըցայ : Աս մեքենան . . .

— Սպորդին (արապաճիին) համար անանկ ըսի , որ չի հասկընայ մէջը ինչ ըլլալը :

— Շատ աղէկ , բայց հիմա մինակ ենք , և կրնաս ըսել շիտակը : Ի՞նչ կայ աս անտուկին մէջը :

— Իմ ստացուածքս :

Ես խօսքը ըսելով , Մէնիւալ բացաւ անտուկը՝ որն որ ոսկիով լեցուն էր :

— Ես , շարունակեց Մէնիւալ , աս է իմ բոլոր ըստացուածքս : Իրեք հարիւր հազար Փռանք :

— Ինչո՞ւ հոս բերիր :

ՄԱԿԵՒՈՒՆԻՆ

Մէյնիւր , II ԴԵՍԵՄԲԵՐ :

Աւստրիական շոգենաւով Մարիա Տորոգէա ըսաւ , երեկ հասաւ հոս , Բարձրագոյն Ղրանը կողմանէ խրկուած պաշտօնատէրը , որ տեղոյս կառավարիչ Լոմէր փաշային միջնորդութեան հրովարտալը բերաւ : Բարձրագոյն պատնէշները թրնգանթներ նետելով բարեւեցին , երբոր ցամաքը ելաւ այս պաշտօնատէրը , ու մեծ հանդէսով և նուագարաններով փաշային պալատը տարին զանի , ուր տեղ յիշեալ հրովարտալը կարդացուեցաւ :

ԵԳԻՊՏՈՍ

Ղեկսանդրիա , 14 ԴԵՍԵՄԲԵՐ

Քանի մը գունդ զօրքերու հրաման եղաւ որ իրենց գէղերը գառնան ու հոգ տանին երկրագործութեան , որն որ Ն . Բարձրութիւն Վեհեմէտ Վիլ փաշան միտք ունի ալ էվելի տարածելու : Բարձրագոյն է որ թէ ինքը և թէ իր որդին Վալրահիմ փաշան միշտ ժուռ կուգան զանազան կողմերէն երկրին : Բայց կըսէ թէ Ն . Բարձրութիւնը մօտեցաւ Գահիրէ պիտի գառնայ , և թէ Վալրահիմ փաշան երկար ժամանակ Տէրալի մէջ պիտի կենայ նոր թուրքերու շինութեանը հոգ տանելու համար , որոնք արդէն սկսած են . որպէս զի ժամանակին լրմնան այս շէնքերը , ու այն կողմը

— Իրեւ աւանդ քեզի յանձնելու համար : Սիրելի բարեկամ աս ծառայութիւնը կը խնդրեմ քեզմէ և կաղաչեմ որ չե՛լըսես : Իմ մէկ հօրեղայրս մեռնելով , ինծի մեծ ժառանգութիւն մը ձգեց , աս գումարը ժառանգութեանս մէկ մասն է . և պէտք է որ Վիտցիալ նահանգները երթամ մնացածը ձեռք ձգելու . աս գիշեր պիտի մեկնիմ , թէ որքէ մը ուշանամ շատ վնաս կը լայ ինծի : Եղէկ գիտես որ աս ոսկին չեմ կրնար հետ տանիլ :

— Չէ , բայց կրնաս զնել զայն . . .

— Քու տունդ ամենէն աղէկ ապահով տեղ է : Աս օրման օրս բնաւ մեկուն չի հաւատացվիր . վաճառականի կամ սեղանաւորի բնաւ չեմ կրնար հաւատալ , վասն զի անանկութիւնները օրէ օր շատնալու վրայ են , որովհետեւ զեղխութիւնը չափէ դուրս էվելցած է հիմակ ամեն տեղ : Եղէկ մարդուն խղճմանքէն ՚ի զատ ապահով բան չի կայ , ու ես ալ քեզմէ ուրիշ անանկ մարդ չեմ ծաննար . տեսիլ հաճելի է ինձ աւանդը բան թէ շահով դրամ տալը : Չեմ խնդրեմ բնաւ շահ ընել , այլ կուգեմ որ անկասկած ըլլամ նորէն ետ աւանդու ստակին գլուխը . և կարելի է որ քիչ տոնէն աղաչեմ քեզի որ Ն .

եղած գեղերը վերադառնալիս չի կրնա՝ Կեղերի յորդութեանէն, ինչպէս որ այս տարի կրեցին :

Մէկ երկու ժամտախտի՝ զիպաժներ պատահեցան զորաց մէջ . բայց առողջութեան բժշկապետը կը հաստատէ որ այս անգամ ամենեւին վնասակար չէ այս ախտը , ու հիւանդներէն ալ մեռնող չեղաւ :

ԼՆԳՎԻՒ

1 ընտան , 29 հոկտեմբեր :

Նորին Սահմանադրութիւն յիշատակաւ թագուհին Նիգոլայի , այս առաւօտ կէս օրէն մէկ ժամ առաջ՝ արու գաւակ մը ծնաւ . այս աւետիսը մայրաքաղաքիս մէջ տարածվելուն պէս՝ մեծ ուրախութիւն ցրցուց անգլիացի ժողովուրդը : Սկստի շուտ մը ծանուցական տոմարները խրկուելով Վէն , զընկուսի արքայական տոմարները խրկուելով Վէն , զընկուսի արքայական տոմարները խրկուելով Վէն , զընկուսի արքայական տոմարները խրկուելով Վէն :

Սահմանադրութիւնն որդեմեծութեան ժամանակը մօտիկնալուն պէս , իր մայրը և ուրիշ աղ-գականները եկան իր քովը գտնուելու : Երբոր իշխանազուն երախան ծնաւ , իր գայեակը մատամ լի ին կոչաւ զրաւ դանի մերձակայ սրահի մը մէջ , ուր տեղ ժողովուրդէն վերոյիշեալ մեծամեծ պաշտօնատարները տեսնութեան , ու բոլոր հոն գտնուողներուն զրոյց , որոնք իսկոյն ստուրադեցին ծննդեան յայտարարութիւնը Նիգոլայի թագաւորութեան ժառանգին . անտանը մայրաքաղաքիս բոլոր եկեղեցիներուն զանգերէն սկսան զարնել . յետոյ կէս օրը երկու ժամ անցած ժողովուրդեան մեծամեծ պաշտօնատարները առանձին խորհուրդ մը ընելու :

Լճս խորհրդարանին՝ մէջ որոշուեցաւ որ Վէն զընկուսի արքայական տոմարները գործութեան աղօթք մը ընէ , Կ . Սահմանադրութեան անվնաս , որդեմեծութեան համար , որ նոյեմբերի 2 ին կիրակի օրը՝ Նիգոլայի բոլոր եկեղեցիներուն և մատուռներուն մէջ կարդայի :

Նորին արքայական Բարձրութիւն փրէնս Լ.Լ.

մերիգա խրկեալ : Տօ՛ւր ինծի ընդունելութեան գիր մը , որովհետեւ պէտք է որ մէկ մարդ մը առաջուց գիտնայ մահուան շուտով հասնիլը . սա թուղթով գոհ կը լըամ և հանգարտ կ'ըլլամ :

Տիւմէնիլ զէմ կեցաւ բայց վերջապէս յաղթելով իր բարեկամին թախանձանքներէն , պարտաւորեցաւ սա մտերմութեան նշանը ընդունելու : Անվալ մեկնեցաւ , անոր քով ձգելով հարկի հաղար ոսկին :

Երբոր Տիւմէնիլ մինակ մնաց գանձին քով , իսկոյն իմացաւ թէ ինչ վիշտ կունենայ աւանդապահ մարդը : Ո՛ւր գընեմ՝ կըսէր . այս անտուկը , ի՞նչպէս ծածուկ տեղ պահեմ . թէ որ մէկը հասկընայ իմ տունս այսքան ոսկի ըլլալը , անշուշտ շատ գէշ զիպուածներ պիտի հանդիպի ինծի : Ահիկեց ետք Տիւմէնիլ կորսնցուց իր հանգըստութիւնը . փորձով հասկըցաւ աղահ մարդու մը ունեցած բոլոր նեղութիւնները . ամենէն կը կասկածէր և իր տունը իրեն ապահով չէր երևար . պարտեղին պատերը բարձրացուց և սրածայր երկաթներով զինեց որ մարդ կարող չըլլայ ներս մտնալու : Եւ մէկ րոպէին կը թողոր զիբերը և կուգար մէջ մը իր գանձարանին չորս

բերդը՝ երբ որ այս առանձին խորհրդարանը կուգար կառքով , ժողովուրդը ուրախակից կըլլար իր հետը ցնծութեան աղաղակներով . նմանապէս Վէն ինկուսի դուքսը ևս նոյն ժողովը եկաւ , Վադեալ յոյի միտալը կուրծքը կախած , որու համար ևս բարձրաձայն կաղաղակէին , կեցցէ՛ մեր դիւցազունը :

Ստուայի քաղաքապետը փոխաւ ըլլալով՝ այսօր կէս օրվան մօտ մեծ հանգեսով նոր քաղաքապետը տարին իր տեղը նստեցուցին : Նոյր գէս պանները և քաղաքիս աղետակները իրիկան կերակուրի հրաւիրած էին ընդարձակ և փառաւոր սրահի մը մէջ , ուր տեղ 23,880 կաղի ծորակներ (մուսլուգ) կային , որոնց լոյսը ամենը մէկէն՝ գրեթէ 71,640 ճրագի լուսաւորութեանը կը հասնէր . այս սրահին արեւմտեան կողմը պատուհանի մը մէջ՝ պայծառ աստղ մը ձևացուցած էին , որ շինուած էր 2,000 կաղի ծորակներով : Սեղանը ևս խիստ փառաւոր զարդաւած էր շատ տեսակ կերակուրներով . միայն 80 հոգեկան կար խորոված , 50 տեսակ գաղղ խալան կարկանդակ (պէօրէկ) և՛ , և՛ : Կերակուրի ժամանակը՝ Կ . Սահմանադրութեան յիշատակաւ թագուհին և ուրիշ մեծ մեծներու կենդանութեանը՝ շատ անգամ զինի խըմեցին :

Մաք-Լէօտի դործը թէպէտ քննեցած է , բայց դեռ կը շարունակէն հոս պատերազմական նստելուն պատրաստութիւնը : Նիգոլայի օրադրութիւններէն մէկը կը հաստատէ որ՝ արդէն հրաման դրացած է Բօւլղոսի որ տառերիւ նստ պատրաստեն , ամեն մէկը յիշուն թնդանթով , որպէս զի կարող ըլլան իսկոյն ծամբայ ելլելու : Լճս հրամանը յիշեալ նաւահանգիստը հասնելուն պէս , հարկաւոր եղաւ որ նստարանի բանտրներուն թիւը հիւսիսէն , ու զարբիւնները ևս՝ օրը իրեք ժամ ելլելու բանին :

ԶՄԻՌՆԻՒ

28 Նոյեմբեր :

Մեր ընթերցողները անշուշտ մեծ հաճութեամբ

զին կը պարտէր : Վիշերը յանկարծ քունէն արթննալով կը թուէր իրեն թէ գողը ձայն կուգայ . ուստի կերթար գանձը պահած տեղը և գիշերվան քանի մը ժամը հոն կանգունէր և ոսկին կը համբեր տեսնալու համար թէ արդեօք գումարը ամբողջ է մի :

Տիւմէնիլ ինամակալը (վարը) և աւանդապահ ըլլալով պարտաւորեցաւ հարուստ մարդու մը կամ զաւկի տեղեկութիւն պէտք կերպ կերպ նեղութիւններ քաշել , առանց ուրախութիւն զգալու կամ հասուցում ընդունելու . ու իր պարկեշտ մտկանունը պատճառ եղաւ սա երկու վշտալից և դժուար գործքերուն . յիշալի , բեռը ծանր էր բայց տակաւին ալատ չէր անբեծ վարուց և առաքնութեան համարմունքի մը գժուարութիւններէն :

Եւ աւանդը ընդունելէն երկու ամիս ետքը սա գժուար գիւղիստային ուրիշ մարդ մը եկաւ տեսնութիւն ընելու , որն որ իր մանկութեան ժամանակի բարեկամն էր և տանը հինգ տարի էր որ տեսած չէր :

— Իմ սիրելի Մարթինիս , ըսաւ Տիւմէնիլ անոր ձեռքը սեղմելով , շատ մեծ ուրախութիւն կըզգամ քեզի նորէն տեսնալու :

պիտի լսեն շինտու մեր ստորագրողներուն յարգի անունները . որոնք գովելի ազգասիրութեան ու ուսումնասիրութեան աղետակն եւանդէ շարժվելով այնքան հեռի տեղանքէ յօժարամիտ նպատակ մատուց ըլլալ ուղեցին մեր աղօթողու գործառնութեանը : Կը յուսանք որ , շինտու մեր սակաւթիւ հայերուն գովելի վարմունքը նախանձաւորութեան բարի օրինակ մը կըլլայ այս կողմերու հայազգի բաղմանթիւ ժողովուրդներուն մէջը . ու այս ակնկալութիւնով արժան համարեցանք հրատարակել անոնց անունները :

Հնդկաստան :

Պոմպա :

Պարոնայք Նշանուր որդիք և ընկերք :

» Յարութիւն Յորդանանեան :

» Գրիգոր Մարկոսեան :

» Յովհաննէս Լսայեան :

» Յովհաննէս Բաղդասեան :

Մատրոս :

» Սամ և ընկերք :

Կալկաթա :

» Յովհաննէս Վաղարշ :

» Յովսէփ Մանուկ Նաւալար :

» Լեզար և ընկերք :

» Յովհաննէս Եղարք :

» Լեւոն Եղարք :

» Մեսրոպ Վ . Խաղաղեանց :

» Դաւիթ Փ . Եղարշ :

Պաղատիս :

» Յակոբ Յարութիւն :

Սինկափոր :

» Գ . և Յ . Օւրաբեան :

» Լեզար և Ստեփաննոս ,

» Ս . և Գ . Մովսէս :

» Աթա Եղարք :

Կը պարտաւորենք մեր խորին երախտագիտութիւնը ու շնորհակալութիւնը օրագրութեան միջոցով յայտնել Պաղատիայի ու Սինկափորի մեր յարգի գործակալներուն աղետակն պարոնայ Վէ՛թ Եղարք . նմանապէս Պոմպայու մեր աղետագործաւ :

— Ունիս թշուառութիւն մը . . . այլ ո՛չ . ևս շատ բան լսեցի քեզի համար , գիտեմ որ գուն փիլիսոփայ մըն ևս . մէկ գիտուն մը որ մտութիւն չունի . իր պատիւը կը ծանցայ ու գոհ է իր վիճակէն , ամենէն յարգ ու մեծարանք կընդունի : Եւ ի՞նչ բարեկամ , ամեն մաքր քեզի կը յարգէ պատիւ կընէ . ու այս քու գեղեցիկ անունը է որ ինծի պատճառ եղաւ քու առնող գալու :

— Մէն ըսել կուզես , կրկնեց Տիւմէնիլ , նախագիշակութեամբ մը , Անվալին գիպուածը միտքը բերելով :

— Մէկ մեծ բարերարութիւն մը կուզեմ ինդիլ բեղմէ :

— Կըրկրայիմ թէ գուցէ չեմ՝ կրնար ծառայիլ քեզ :

— Ո՛հ Տիւմէնիլ , ձեր վաղեմի բարեկամութեան չէի յուսար սա պատասխանը . գիտնաս որ շատ խղճալի վիճակի մը մէջ եմ . . . :

— Թողութիւն շնորհէ բարեկամ , իմ տըւած պատասխանս քու սիրտդ ցուցնելու կամ ինդիլքդ չնդունելու համար չէր . ինչո՞ւ , ու եթէ կարող եմ առ

Բուրդ: Մեծ անշարժութեան մէջ է ու գնայ առնող չի կայ: 1000 խանթարի չափի Վոնիայի ապրանք ծախվեցաւ 180 դրուռուշի խանթարը: ուրուն արժողութեան կէսին տեղը, խաճվէ տըրվեցաւ 640 դրուռուշի 100 օխան, ու մնացեալը պատրաստ դրամ ու շուկայի մուրհակներ տըրաւ գնայ առնողը:

Ղէհրի: Չուզվիր ու ուրիշ ապրանքայ հետ փոխանակութեամբ կը ծախվի. աս օրվան արժողութիւնը անունով միայն է 27-28 օխան:

Սակամոնի: Մեծ անշարժութեան մէջ է, լաւ լոպայի անյաջող լուրերուն պատճառով. երկու պզտիկ մաս ծախվեցաւ աս օրերս 175-220 դրուռուշ ըստ տեսակին:

Վֆիոն: Թէպէտեւ քիչ ապրանք կայ, այսու ամենայնիւ գնայ առնող չի կայ: Ըս շարժմ. միայն երկու սէփէթ ծախվեցաւ 69 դրուռուշ չէփին. Թէ որ անգղիայիները յաղթութիւն ընելու ըլլան չինիւնաչիններուն հետ ունեցած պատերազմին մէջը՝ ինչպէս որ կը յուսացվի, անշուշտ աս ապրանքին գինը շուտով ու շատ կը բարձրնայ:

Սուսամ: Թուլ է ու գինները իջնալու վրայ են. աս օրվան արժողութիւնը 53-54 դրուռուշ է քիլէն (26-27 օխայ), նաւուն մէջը աւանդելու պայմանով, բոլոր ծախքը վաճառողին վրայ (Ֆըււանք ապօրոտ):

Սիւտաքս: Թուլ է. Պարեմապուլի ապրանքը 125-127 դրուռուշ օխան ըստ տեսակին կը ծախվի:

Տորոն: Վախում առնող պահաս չէ, մանաւանդ Պախըրու լաւ ապրանքը միշտ կուզվի 250 252 դրուռուշ. Բարամոնինը՝ 235-240. Կէօրտէսի ու Բայաճըխինը՝ 230-234 դրուռուշ խանթարը:

Փալամուտ: Ըս տարվան հաւնձը քիչ է, մանաւանդ լաւ տեսակը. աս օրվան արժողութիւնը հետեւեալն է:

Թրեստու տեսակ . . .	82-83	դրուռուշ
Ինկիլիդու . . .	68-70	"
Երկրորդը . . .	55-60	"
Բէֆուզն . . .	30-32	"

Սիւրաւում: Բիչ ապրանք կուզայ գրտիէն, ու

ան սաստիկ սերը որ ունէիր ինծի համար:

Տիւմէնիլ ալ անանի կը կարծէր, բայց յանկարծ տեսութիւնը, զարմանալի դիպումը ու վառագին վախը փիլիսոփային սրտին մէջ խառնութիւն մը ձգեցին. և Թէպէտեւ զոգայ իր վաղեմի սերը՝ բայց ի՞նչ ընէ. Վոսիայի պահպանութիւնը իրեն յանձնըված էր, կրնար մի անհատատարմութիւն ընել իր բարեկամին մտերմութեանը դէմ: Բիւրիա ալ մէկ որը մը չէ՞ մի, երկրորդ գանձ չէ՞ մի. . . բայց աս գանձին պահպանութիւնը մէկալէն շատ ասարկեր դժուարութիւններ ունէր: Բաւաքինութիւնը բնաւ երբէք մտած չէր ասանկ դժուար փորձերու մէջ. խաբեցին պարկեշտ մարդը, անոր հանգստութիւնը և խաղաղութիւնը վրդովեցին, արգելք եղան ան ամմէն բաներուն՝ որ իրեն երջանկութեանը, գիտութեանը և ուրախութեանը պատճառ կը ըլլային: Ընանկ եղաւ որ մինչև իր ամբողջութիւնը և համեստութիւնը սկսաւ նզովել, և Հոլմեփայ առաքինութիւնը պէտք էր իրեն ունենալ, ինչու որ Վոսիա ծածուկ չի պահեց անոր վրայ ունեցած սերը:

Թէ որ գէշ մարդ մը ըլլար՝ կառնէր իր երկու բարեկամին գանձը ու կնիկը կը փախէր կերթար ան երկիր:

865-900 դրուռուշ խանթարը ըստ տեսակին գիրաւ վաճառ է. բանված լաւ ապրանքը 910-915 դրուռուշ կաժէ:

Խաճվէ: Թէպէտեւ շատ ապրանք չի կայ, բայց և այնպէս Թուլ է. աս օրվան արժողութիւնը 640-660 դրուռուշ է ըստ տեսակին հարուր օխան:

Շաքար: Ղերմակ ուռաջին տեսակը 235-240 դրուռուշ է խանթարը. Թխպադոյնը՝ 190-210 դրուռուշ ըստ տեսակին գիրաւվաճառ է:

Պիլպէր: Շատ ապրանք չի կայ. 4 3/4-5 դրուռուշ օխան կը ծախվի:

Ի հղակ: Թուլ է. 90-110 դրուռուշ օխան ըստ տեսակին կը վաճառվի:

Որդան կարմիր (զըրմիդ): Բնշարժութեան մէջ է ու հասարակօրէն ուրիշ ապրանքայ հետ փոխանակութեամբ կը ծախվի. աս օրվան արժողութիւնը 80-90 դրուռուշ է օխան:

ՓՈՒՍԵՆԿՈՒԹԻՒՆԵՐ

ՕՍԻՒՌՆԻԷ

27 Նոյեմբեր:

Լ օնտա	112
Մարտիկա	176 1/2
Թրեստ	460

ՕՐԱՆԵՕՐԵՆ ՍՏԵՆԵՐ

Տերէքի ըրեալ (չարչի գին) . . .	25 1/4
Չիէքի	24 1/4
Հինգ Գուանքոյ	23
Հինգ տրախմի	21
Մոսկոֆի ըրեալ	19
Հին քսանոյ	25
Նոր քսանոյ	22
Ետըրդ	55
Մաճառ	54
Բուպիէ	10
Մահմուտիյէ	80
Մըսըր	29

Ներուն մէջ անոնց հետ ապրելու, ուր տեղ յափշտակողները գիրաւ կը գանան երկրորդ հայրենիք մը. բայց Տիւմէնիլ չուզեց աս կերպ շարագործութիւն ընել և միանգամայն չի կրնար ոյլ ևս համբերել առաքինութեան թշուառութիւններուն, միտքը դրաւ իր կեանքը վերջացնել: Երբոր կը խորհէր աս աշխատի գործողութիւնը կատարելու վրայօք, Գիւլատէքիայէն սև զմուռով կնքըւած նամակ մը առաւ, որոյ մէջ գրուած էր Թէ Վարթինին մտաւ, բայց մեռնելէն առաջ ըմբոց իր գործը: Ըն Վէնվալը որ հարկը հաղար ոսկի աւանդ ձգեր էր փիլիսոփային քով, գողցած էր Մարթինիէն և վախճալով Թէ իր գողութիւնը յայտնի կըլլայ փախած էր Վերիդա. ուստի Մարթինի անոր ետեւէն երթալով գտեր էր անիկա. բայց ինքն ալ հոն մեռեր էր: Ըհա շատ նեղութիւն քաշելէն ետեւ առաքինութիւնը իր վարձքը առաւ. Տիւմէնիլ հարսնացոյց Վոսիան որ իր մեռած երկանը ժառանգէր. ու օրինաւոր տէր եղաւ երկու աւանդին՝ որ իր պատգնէն և համեստութեանը յանձնըւած էին:

Ստամպուլ	32
Բուշուտ	32
Վպտիւլ Մէճիտ	23 1/2
Հին տասներկուքոյ	21
Նորտասներկուքոյ	19

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԵՏԵԼՆԵՐ

Կոստանդնուպոլսոյ Ոստանական ընկերութեան արդեամբը՝ Բարդախան պատմութիւններ, ի պէտք տրս մանկանց, այլև այլ գրքերէ թարգմանած ու բարոյական խրատներ էվելցուցած. գին 6 1/2 դրուռուշ: Փորթաքաղաքներուն մեծ սիրտ մարգիքը. կատալկերգութիւն չորս արարուածով. գին 4 դրուռուշ: Պետրոսի Մէթասթազիոսի սրբալան գործողութիւններ. հատընտիր թարգմանած իտալական լեզուէ. գին 5 1/2 դրուռուշ: Յիշեալ իրէք գիրքերն ալ աշխարհահառա լեզուով են. մէկ մէկ հատոր, 8 ծալք, թղթակաղմ:

Կը գանելի. Կոստանդնուպոլսի Բէշտուլճեան յարգի Գեորգ աղային գրատունը, որ է ասումա աթիւն Ղէպէլ աքտար խանը:

Իզմիր՝ Ըրշադիս Ըրարատեանին գրատունը:

Պ. Օգորտիա Վալիսի, նախկին ոսուցիչ, յոնարէն լեզուի սուրբ Սերոպիան վարժարանին, բունտ սիրական տեսակի մը տպել կուտայ ամիսը անգամ մը՝ յունարէն հասարակ լեզուաւ, բայց ընտիր ոճով գրուած, որոյ մէջ զանազան հարկաւոր գիտելիքներ կան: Ուստի կը յուսանք անշուշտ որ յոյն դպրութեան տեղեկութիւն ունեցող հայազգի ոստանականները կը հաւճին յիշեալ աշխատասիրութեանը ստորագրելու, ուսկից շատ մեծ օգուտներ կրնան քաղել:

Տարեկան ստորագրութեան գինը՝ Իզմիրու համար 30 դրուռուշ է. ուրիշ քաղաքներունը՝ 40:

ԱՐՇԱՆՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԼՆԵՐ. Ը (Օրագիրը)

շարաթը անգամ մը կը տըրվի:

Տարեկան ստորագրութեան գինը՝ 120 դրուռուշ է. կանխիկ. ով որ ուզէ կրնայ ստորագրվի:

Իզմիր՝ օրագրութեան տպարանը:

Պօլիս՝ Եզիր խանը Իզմիրցի Սաւալանեան Վառիթ աղային գրատունը:

Պուրտա՝ Բապաքճեան Սատթէոս ու Վրիգոր աղայից մաղաղան:

Վէրքանդրիս՝ Վրդանեան Կարապետ աղային մաղաղան:

Հոպպէ՝ (Լաֆա) մեծապատիւ Սուրատ աղային գրատունը:

Թրեստ՝ Երեւան Վրիգոր աղային գրատունը:

Լըզորում՝ Հակոբճանեան աղայ Սարգսին մաղաղան:

Եզն՝ Բաբիկեանց Հարութիւն աղային մաղաղան:

Տիարպէրի՝ Պարոն Վամիանտսին մաղաղան:

Լաւ՝ Պըյըքընեան աղայ եղբարց մաղաղան:

Պաղտատ՝ Ընգըղոյ առաջին թարգման աղայ Սալիկին առնը:

Վարէժ՝ Վանեան Կաղարեանց Հակոբ աղային վաճառատունը:

Պոմպա՝ յարգի պարոնաց Վրդանուր որդւոց և ընկերաց վաճառատունը:

Սինկափոր ու Պաղաճիս՝ յարգի պարոնաց Սէթ և եղբարց գրատունը:

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՏԵՓԵՆՈՍԻ ՊԵՊՈՆԵՆ